

Puheen yleistäminen kahdenkeskisistä tilanteista luokahuoneeseen

Osa 1

Yhteenveto henkilökohtaisista tavoitteista (Osia A, B ja C voidaan tehdä samanaikaisesti)		Pvm saavutettu
A: Uusien luokkatovereiden ja henkilökunnan lii'uttaminen mukaan ryhmätoimintoihin (ei muita paikalla)	Puhuu avaintyöntekijälle kahdenkeskisissä tilanteissa strukturoiduissa lausetason toiminnoissa (erillisessä huoneessa tai luokassa, jossa ei ole muita läsnä)	
	Puhuu avaintyöntekijälle ja yhdelle valitsemalleen oppilaalle, edeten yhtä sanaa vaativista lausetason toimintoihin.	
	Lisättäessä yksi oppilas kerrallaan, puhuu avaintyöntekijälle ja valitsemilleen 5 oppilaalle strukturoiduissa lausetason toiminnoissa.	
	Toistaa ryhmätoimintoja ilman avaintyöntekijän apua.	
	Puhuu avaintyöntekijälle ja opettajalle, edeten yhtä sanaa vaativista lausetason toimintoihin.	
	Lausetason tehtävä onnistuu opettajan kanssa, avaintyöntekijä ei ole läsnä.	
	Lausetason tehtävä onnistuu avaintyöntekijän, opettajan ja 1-5 luokkatoverin kanssa. Aloitetaan helpoista toiminnoista (esim. ääneen lukemisesta).	
	Toista ryhmätoimintoja eri luokkatovereiden kanssa (avaintyöntekijä ja lapsi valitsevat vuorotellen seuraavan oppilaan) <i>ja/tai</i> työskentele eri paikassa (ks. kohta B), <i>kunnes vähintään puolet</i> luokasta on kuullut lapsen puhuvan.	
Sisällytä ryhmätapaamisiin luokahuoneeseen liittyviä aiheita tai toimintoja.		
B: Strukturoidut tehtävät paikoissa, joissa muut voivat kuulla lapsen puhuvan.	Toista yksilö- tai ryhmätoimintoja muissa paikoissa, joissa muut <i>eivät todennäköisesti</i> kuule lasta, mukaan lukien lapsen luokahuone (esim. tyhjä luokahuone lounasaikaan, pihalla tuntien aikana, tyhjillään olevassa kokoushuoneessa).	
	Toista yksilö- tai ryhmätoimintoja paikoissa, joissa muutamat muut <i>saattavat</i> kuulla lapsen puhuvan (esim. alkuperäinen huone oven jäädessä auki; alkuperäinen huone, jossa on muita luokkatovereita tai aikuisia työskentelemässä toisen pöydän ääressä, yksi tai useampi; ruokailuhuone ennen lounasta; pöytä oman luokahuoneen ulkopuolella; koulun pihan nurkassa).	
	Toista yksilö- tai ryhmätoimintoja paikoissa, joissa monet voivat kuulla lapsen puhuvan (ruokailuhuoneessa lounaan aikana; käytävällä välitunnin aikana; koulun retkellä museossa; keskellä koulun pihaa).	
C: Luokassa puhumisen valmistelu	Lapselle varmistetaan, ettei opettaja valitse häntä vastaamaan kysymyksiin tai lukemaan ääneen luokassa, <i>mikäli hän ei ilmoita haluavansa tulla valituksi.</i>	
	Harjoittele nimenhuutoa ym. vuorosanomista pienemmissä ryhmissä.	
	Puolet luokkatovereista on kuullut lapsen puhuvan luokan ulkopuolella <i>tai</i> koko luokka on kuullut lapsen ääntä nauhoitettuna <i>ja/tai</i> lapsi ja opettaja voivat luottaa siihen, että luokkatoverit eivät kommentoi, kun lapsi alkaa puhua.	

Huomaa: Jos lapsen puhe muuttuu missään vaiheessa kuiskaukseksi tai jännittyneeksi, toista tehtävä tai helpota sitä, kunnes lapsi käyttää taas ääntä.
 Kun lapsella on mahdollisuus "uuteen alkuun" uudessa koulussa, jätä väliin kohdat A ja B.

Puheen yleistäminen kahdenkeskisistä tilanteista luokkahuoneeseen

Osa 2

Yhteenveto henkilökohtaisista tavoitteista (Osien A, B ja/tai C tavoitteet saavutettu)		Pvm saavutettu
D Siirtyminen luokkaympäristöön	Kun suunnittelet kolmea ensimmäistä kohtaa, pyri huomioimaan lapsen istumapaikan valinnassa se, ettei lapsi alkuun halua luokkatovereiden näkevän hänen huuliensa liikkuvan.	
	Tilanteissa, joissa koko luokka on läsnä: lapsi puhuu avaintyöntekijälle oman pöytänsä äärellä tunnin aikana: (a) kahdenkesken (b) samassa pöydässä istuvien toisten oppilaiden* kanssa	
	Tilanteissa, joissa koko luokka on läsnä: puhuu toisille oppilaille* tunnin aikana: (a) paritöissä (b) ryhmitöissä	
	Tilanteissa, joissa koko luokka on läsnä: puhuu tai lukee opettajalle oman pöytänsä ääressä tai opettajan pöydän luona: (a) kahdenkesken (b) kun toisia oppilaita* istuu lähellä	
	Kun lapsi luottaa kykynsä puhua luokkahuoneessa yksittäisille oppilaille ja pienille ryhmille, siirtyään viimeiseen vaiheeseen, jossa lapsi puhuu koko luokan edessä (vapaavalintaisessa järjestyksessä).	
	Avaintyöntekijä harjoittelee tuntitehtäviä etukäteen lapsen kanssa, tai lapsi saa tarkistaa oikean vastauksen kysymykseen ensin avaintyöntekijältä, jotta lapsi voi luottavaisesti viitata tunnin aikana tai vastata vuorollaan etukäteen sovittuun kysymykseen.	
	Lapsi osallistuu matalan kuormittavuusasteen työskentelyyn koko luokan kanssa, kuten vuorolaskemiseen tai ääneen lukemiseen (esim. osallistuu 2, 5 tai 10 kertotaulun laskemiseen; ottaa osaa vuorosanojen lukemiseen; lukee ääneen PowerPoint-esitystä).	
	Osallistuu sanallisesti nimenhuutoon (voidaan helpottaa esim. siten, että oppilaat huutavat numeronsa listassa, ennemmin kuin sanomalla "Huomenta" ym.)	
	Osallistuu sanallisesti opetustuokioihin, kun lapsi saa tietää tai valmistautua etukäteen aiheeseen/toimintaan.	
	Lapsi vastaa oma-aloitteisesti varmistamatta vastausta avaintyöntekijältä.	
Osallistuu sanallisesti opetustuokioihin ilman aiheen ennakointia, tai vastaa suunnittele mattomaan kysymykseen.		
Muu osallistuminen luokan keskusteluihin, tuettuna tai vapaaehtoisesti:		

E Julkissa paikoissa puhuminen	Lounastaa ja juttelee toisten oppilaiden* kanssa	
	Osallistuu luokan yhteiseen toimintaan laulamalla tai lausumalla yhteen ääneen.	
	Lukee ääneen luokassa siten, että sitä ennen on lämmitelty esim. laulamalla yhdessä tai lausumalla yhteen ääneen.	
	Tekee ryhmätehtäviä <i>luokan ulkopuolella</i> toisten oppilaiden* kanssa (kuten kerää lehtiä ja nimeää mahdollisimman monta erilaista puuta).	
	Esittelee uudelle tai nuoremmalle oppilaalle koulua.	
	Puhuu toisille oppilaille* koulun jälkeen iltapäiväkerhossa tai muussa järjestetyssä ryhmätoiminnassa (kuten bussissa luokkaretkellä, uimahallin pukuhuoneessa).	

*tarkoittaa oppilaita, joiden kanssa lapsi on puhunut vapaasti pienemmissä ryhmätapaamisissa.